

Scenariusz lekcji języka polskiego w klasie 7

dotyczących powieści Izabelli Klebańskiej *Siostrzyczka*

Napisała Agnieszka Suchowierska

Cele

Uczeń/ uczennica:

- **tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: charakterystyka [kl. 4–6 III, 2, 1)],**
- redaguje notatki [kl. 4–6, III, 2, 4)],
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji [I 1, 7)],
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji [I, 1, 9)],
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, społeczny [I, 1, 11)],
- **gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [III, 1, 2)],**
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego [III, 1, 6)],
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie [III, 1, 7)],
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania [IV, 2)].

Metody:

- burza mózgów, problemowa, pogadanka

Formy:

- praca zbiorowa, w grupach i indywidualna

Materiały:

- egzemplarze książki *Siostrzyczka* – co najmniej kilka,
- polecenia do pracy w grupach – do rozdania uczniom,
- tematy samodzielnych notatek – do rozdania uczniom,
- zagadnienia do napisania charakterystyki lub autocharakterystyki – do rozdania uczniom,
- ewentualnie duże kartki papieru i kolorowe flamastry.

Książka polecana przez IBBY Polska, przez jury literackie

konkursu Książka Roku 2023.

Czas przeznaczony na realizację poszczególnych zadań jest umowny, nauczyciel/ka może go zmieniać w zależności od potrzeb. Proponowane zagadnienie można omówić również w inny sposób, np. w klasowej dyskusji.

W scenariuszach nie uwzględniono wstępnej lekcji, na której omówione zostałyby np. elementy świata przedstawionego powieści.

Lekcja 1

Temat: Mela – dziewczyna jakich wiele?

1. Czynności organizacyjne. (5 minut)
2. Podział klasy na grupy. Każda grupa otrzymuje kartkę z zagadnieniem, nad którym będzie pracować. (15 minut)

Grupa 1

Czego przez rok Mela nauczyła się o życiu?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 2

Od rozpaczki do miłości, czyli Mela i Hela.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 3

Jakie duże i małe zainteresowania miała Mela?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 4

Relacja Meli z jej rodzicami.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 5

Zalety i wady Meli.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 6

Jak zmieniała się Mela? Jaką osobą była na początku, a jaką na końcu książki?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

3. Przedstawienie wyników pracy grup. (15 minut)

4. Odpowiedź na pytania – pogadanka: (5 minut)

1. Jakie ważne problemy porusza powieść pt. *Siostrzyczka*?

Wspólna notatka na tablicy, np. Problematyka książki *Siostrzyczka*:

- dorastanie i rozwój,
- własny system wartości,
- pojawienie się w rodzinie dziecka,
- stosunki między rodzeństwem,
- zainteresowania,
- przyjaźń,
- relacje rodzinne,
- nastoletni bunt.

Po wspólnym napisaniu notatki: Podkreśl problematykę, która najbardziej cię zainteresowała.

2. Czy Mela jest dziewczyną, jakich wiele?

Tak, bo... Nie, bo (5 minut)

LEKCJA 2

Temat: Wspaniali, zwyczajni czy okropni? Jacy jesteśmy?

1. Czynności organizacyjne. (5 minut)

2. Wspólna dyskusja klasowa w oparciu o punkty z poprzedniej lekcji, tym razem w odniesieniu do postaw i zachowań uczniów. Można uwzględnić wszystkie zagadnienia lub tylko niektóre. (25 minut)

Czego nauczyłam/nauczyłem się o życiu przez ostatni rok?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Od rozpaczki do miłości, czyli ja i moje rodzeństwo.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Nasze duże i małe zainteresowania.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Nasze relacje z rodzicami.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Nasze zalety i wady i czy warto nad nimi pracować?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

W jaki sposób dorastamy i się zmieniamy?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

3. Samodzielna notatka na wylosowany temat (lub dwa tematy). Każdy uczeń może wybrać zagadnienia z puli zadań *Pytania nawiązujące do książki* lub *Pytania osobiste*. Można oczywiście wymienić wylosowane zadanie (np. jeśli uczennica/uczeń nie ma rodzeństwa). (10 minut)
4. Odczytanie notatek przez chętne uczennice i chętnych uczniów. (5 minut)

Lekcja 3

Temat: Piszemy charakterystykę i autocharakterystykę.

1. Czynności organizacyjne. (5 minut)
2. Na kolejnej lekcji uczniowie piszą samodzielne charakterystyki Meli lub autocharakterystyki z zastrzeżeniem, że nie muszą w swojej pracy opisywać wszystkich punktów. (40–85 minut, w zależności od decyzji nauczycielki)

Zagadnienia do charakterystyki Meli:

- 1) Wstęp.
- 2) Przedstawienie postaci (jak się nazywa, kim jest, w jakim jest wieku, gdzie i z kim żyje).
- 3) Wygląd (np. sposób ubierania się).
- 4) Cechy charakteru, zalety i wady. Szczególne cechy wyróżniające ją spośród innych.
- 5) Upodobania.

- 6) Zainteresowania.
- 7) Problemy, których doświadcza.
- 8) Zakończenie – moja opinia na temat postaci (np. czy wzbudziła moją sympatię, czy mam z nią coś wspólnego, czy ją rozumiem).

Zagadnienia do napisania autocharakterystyki:

- 1) Wstęp.
- 2) Przedstawienie siebie (jak się nazywam, kim jestem, w jakim jestem wieku, gdzie i z kim żyję).
- 3) Wygląd (np. sposób ubierania się).
- 4) Cechy charakteru, zalety i wady. Szczególne cechy wyróżniające mnie spośród innych.
- 5) Upodobania.
- 6) Zainteresowania.
- 7) Problemy, których doświadczam.
- 8) Zakończenie.

Grupa 1

Czego przez rok Mela nauczyła się o życiu?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 2

Od rozpaczki do miłości, czyli Mela i Hela.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 3

Jakie duże i małe zainteresowania miała

Mela?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 4

Relacja Meli z jej rodzicami.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 5

Zalety i wady Meli.

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Grupa 6

Jak zmieniała się Mela? Jaka osobą była na początku, a jaką na końcu książki?

NAJPIERW → POTEM → W KOŃCU

Tematy samodzielnych notatek dotyczące książki

Czego przez rok Mela nauczyła się o życiu?

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Od rozpaczki do miłości, czyli Mela i Hela.

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Jakie duże i małe zainteresowania miała Mela?

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Relacja Meli z jej rodzicami.

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Zalety i wady Meli.

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Jak zmieniała się Mela? Jaką osobą była na początku,
a jaką na końcu książki?

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Tematy osobiste

Czego nauczyłam/nauczyłem się o życiu przez ostatni rok?

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Od rozpaczki do miłości, czyli ja i moje rodzeństwo.

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Moje duże i małe zainteresowania.

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Moje relacje z rodzicami.

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Moje zalety i wady i czy warto nad nimi pracować?

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

W jaki sposób dorastam i zmieniam się?

NAJPIERW ➔ POTEM ➔ W KOŃCU

Zagadnienia do charakterystyki Meli:

- 1) Wstęp.
 - 2) Przedstawienie postaci (jak się nazywa, kim jest, w jakim jest wieku, gdzie i z kim żyje).
 - 3) Wygląd (np. sposób ubierania się).
 - 4) Cechy charakteru, zalety i wady. Szczególne cechy wyróżniające ją spośród innych.
 - 5) Upodobania.
 - 6) Zainteresowania.
 - 7) Problemy, których doświadcza.
 - 8) Zakończenie – moja opinia na temat postaci (np. czy wzbudziła moją sympatię, czy mam z nią coś wspólnego, czy ją rozumiem).
-

Zagadnienia do charakterystyki Meli:

- 1) Wstęp.
 - 2) Przedstawienie postaci (jak się nazywa, kim jest, w jakim jest wieku, gdzie i z kim żyje).
 - 3) Wygląd (np. sposób ubierania się).
 - 4) Cechy charakteru, zalety i wady. Szczególne cechy wyróżniające ją spośród innych.
 - 5) Upodobania.
 - 6) Zainteresowania.
 - 7) Problemy, których doświadcza.
 - 8) Zakończenie – moja opinia na temat postaci (np. czy wzbudziła moją sympatię, czy mam z nią coś wspólnego, czy ją rozumiem).
-

Zagadnienia do charakterystyki Meli:

- 1) Wstęp.
- 2) Przedstawienie postaci (jak się nazywa, kim jest, w jakim jest wieku, gdzie i z kim żyje).
- 3) Wygląd (np. sposób ubierania się).
- 4) Cechy charakteru, zalety i wady. Szczególne cechy wyróżniające ją spośród innych.
- 5) Upodobania.
- 6) Zainteresowania.
- 7) Problemy, których doświadcza.
- 8) Zakończenie – moja opinia na temat postaci (np. czy wzbudziła moją sympatię, czy mam z nią coś wspólnego, czy ją rozumiem).

Zagadnienia do napisania autocharakterystyki:

- 1) Wstęp.
 - 2) Przedstawienie siebie (jak się nazywam, kim jestem, w jakim jestem wieku, gdzie i z kim żyję).
 - 3) Wygląd (np. sposób ubierania się).
 - 4) Cechy charakteru, zalety i wady. Szczególne cechy wyróżniające mnie spośród innych.
 - 5) Upodobania.
 - 6) Zainteresowania.
 - 7) Problemy, których doświadczam.
 - 8) Zakończenie.
-

Zagadnienia do napisania autocharakterystyki:

- 1) Wstęp.
 - 2) Przedstawienie siebie (jak się nazywam, kim jestem, w jakim jestem wieku, gdzie i z kim żyję).
 - 3) Wygląd (np. sposób ubierania się).
 - 4) Cechy charakteru, zalety i wady. Szczególne cechy wyróżniające mnie spośród innych.
 - 5) Upodobania.
 - 6) Zainteresowania.
 - 7) Problemy, których doświadczam.
 - 8) Zakończenie. Zagadnienia do napisania autocharakterystyki
-

Zagadnienia do napisania autocharakterystyki:

- 1) Wstęp.
- 2) Przedstawienie siebie (jak się nazywam, kim jestem, w jakim jestem wieku, gdzie i z kim żyję).
- 3) Wygląd (np. sposób ubierania się).
- 4) Cechy charakteru, zalety i wady. Szczególne cechy wyróżniające mnie spośród innych.
- 5) Upodobania.
- 6) Zainteresowania.
- 7) Problemy, których doświadczam.
- 8) Zakończenie.